

Editorial

Duminica dinaintea Botezului Domnului sau despre adevărata pocăință – părăsirea păcatelor și îndreptarea vieții

Duminica dinaintea Sărbătorii Botezului Domnului ne oferă prilejul de a ne întâlni cu Sfântul proroc Înaintemergător și Botezător Ioan, cel despre care Însuși Mântuitorul Iisus Hristos, Fiul Lui Dumnezeu spune că „nu s-a ridicat între cei născuți din femei unul mai mare ca Ioan Botezătorul” (Matei XI, 11).

Sfântul proroc Ioan Botezătorul este cu adevărat un propovăduitor al pocăinței; de aceea el se și află în pustiul Iordanului unde primește la el pe toți cei care se pocăiesc de păcatele lor și cărora le spune: „Pocăiți-vă că s-a apropiat Împărăția Cerurilor” (Matei III, 2). Tot el îi îndeamnă pe cei dornici să primească botezul în apele Iordanului: „Faceți roade vrednice de pocăință!” (Matei III, 2), în timp ce la fariseii și saducheii veniți la el le spune „Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiți de mânia ce va să fie”. Faceți deci roadă, vrednică de pocăință” (Matei III, 7-8). Cu alte cuvinte, ceea ce Dumnezeu vrea de la oameni, prin cuvintele Sfântului Ioan Botezătorul, sunt pocăința sinceră de păcatele săvârșite, durerea inimii pentru păcatele prin care am întristat pe Dumnezeu și dorința de îndreptare, adică roade vrednice de pocăință. Ai făcut desfrânare și ți-ai spurcat trupul, mintea și sufletul? Îndreptează-te, mărturisește-ți păcatul la preotul duhovnic și cu ajutorul lui Dumnezeu de acum trăiește în cumințenie trupească și în curăție sufletească. Ai iubit averile și ți-ai jertfit timpul, sănătatea și energia pentru a acumula comori pe pământ? De acum, mulțumește-te cu puțin, fii generos, neagonisitor de lucruri peste nevoia firească, și împarte celor săraci și bolnavi din cele strânse de tine! Ai fost risipitor? Ți-ai risipit trupul și sufletul în beții, în petreceri, în mâncare peste măsură, în droguri, în chefuri, fumat și în desfătări? Mărturisește toate acestea înaintea lui Dumnezeu și a părintelui duhovnic ca să iei de la El

prin preot iertarea de păcate și puterea de a nu mai săvârși cele dinainte săvârșite. Un Sfânt părinte al Bisericii noastre, Vasile cel Mare, spune că „adevărata pocăință este părăsirea păcatelor, nerepetarea lor”. În felul acesta putem pregăti și noi calea lui Dumnezeu spre inima noastră, precum și mersul pașilor noștri pe calea care duce la Împărăția Lui Dumnezeu. Este ceea ce și Sfântul Ioan Botezătorul ne spune când ne îndeamnă: „Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui” (Matei III, 3).

Un ucenic al Apostolilor scrie că: „Calea vieții este aceasta: Întâi să iubești pe Dumnezeu Care te-a cre-

at; al doilea pe aproapele, ca pe tine însuși. Tot ce tu nu voiești să ți se întâmple să nu faci nici tu altuia. Drumul morții este însă acesta: mai întâi de toate este rău și plin de blestem, omor, divorț, stricăciune, desfrâu, furt, idolatrie, vrăjitorie, otrăvire, răutate, deznădejde, lăcomie, vorbire deșănțată, invidie, obrăznicie, semeție, dorință de laudă”.

Această cale din urmă a morții a venit Sfântul Ioan Botezătorul să o netezească și să o curețe de spinii și ghimpii păcatelor, prin chemarea la pocăință sinceră și adevărată. Pocăința înseamnă schimbarea profundă a orientării gândirii, simțirii și voinței dinspre păcat înspre virtute. Înseamnă negarea egoismului și acceptarea slujirii lui Dumnezeu și a oamenilor. Căința și părerea de rău este condiția fără de care nu poate fi formulată și înfăptuită o viață nouă, o viață în acord cu cerințele fundamentale ale firii umane și cu cele ale poruncilor lui Dumnezeu. (continuare în pag. 2)

Cuprins

Lumină pentru cei din latura și umbra morții	2
Cei zece leproși	3
Poezie creștină	4
Iubire dai, iubire ai	6
Mântuirea lui Zahau	6
Traduceri din Sf. Părinți	7
Sf. Trei Ierarhi	9
Apocalipsa: îndepărtarea vălului (5)	11

Duminica dinaintea Botezului Domnului sau despre adevărata pocăință – părăsirea păcatelor și îndreptarea vieții

(urmare din pag. 1)

Întreaga activitate de propovăduire a botezului, a pocăinței de păcate, precum și cea de nevoitor întru împlinirea prescripțiilor Legii, Sfântul proroc Înaintemergător și Botezător Ioan le-a desfășurat în strânsă legătură cu Mesia, cu Iisus Hristos Domnul. Sfântul proroc Ioan s-a străduit să-și formeze ascultătorii încât aceștia să fie lămurii pe deplin de faptul că botezul și pocăința propovăduite de el n-au va-

loare decât în măsura în care conduc spre Mesia. Mesia avea să vină după el și avea să se arate purtător al unor puteri infinite mai mari.

„Pocăiți-vă, căci s-a apropiat Împărăția Cerurilor!” (Sfânta Evanghelie după Matei, cap. III, v. 2).

Marius Stochițoiu

(reflecție la Predica Sf. Ioan Botezătorul,
Sf. Ev. Marcu 1, 1-8, 5 ianuarie)

Sursă foto: crestinortodox.ro

Lumină pentru cei din latura și umbra morții

„Pământul lui Zabulon și pământul lui Neftali spre mare, dincolo de Iordan, Galileea neamurilor; Poporul care stătea în întuneric a văzut lumină mare și celor ce ședea în latura și în umbra morții lumină le-a răsărit” (Matei 4, 15-16).

În Duminica de după sărbătoarea Bobotezei, citim din Evanghelia Sfântului Matei despre cum oamenii „care stăteau în întuneric au văzut lumină mare”, în special cei care locuiau în „pământul lui Zabulon și Neftali, Galileea Neamurilor”.

O interpretare mai literală ne spune că Domnul Iisus a adus Lumina Iubirii în cele mai întunecate colțuri ale lumii, în acele locuri unde poporul ales nu credea că Lumina va străluci, adică celorlalte neamuri. Dacă Iisus a luat însăși firea noastră omenească, atunci lumina strălucește în fiecare ființă umană și, prin urmare, în fiecare țară, în fiecare regiune. Asta ne învață teologia noastră.

Mergând puțin mai la adânc, știm că responsabilitatea noastră ca urmași ai lui Hristos este să ducem Lumina pe care am „primit-o” în locurile întunecate din familiile, comunitățile și societatea noastră. Evanghelia

are implicații sociale pe care le ignorăm mult prea des. Iisus spune că vom fi judecați dacă nu ne pasă de „cei mai mici dintre frați” care sunt enumerați ca fiind bolnavi, flămânzi, goi și cei aflați în închisoare. Desigur, lista nu este exhaustivă. Și când ne pasă de ei, avem grijă de însuși Hristos, care a devenit pentru noi și rămâne pentru noi, așa cum spune El, „întâiul între mulți frați”.

După ce Hristos a fost botezat, primele cuvinte pe care El le-a spus au fost: „Pocăiți-vă, căci s-a apropiat Împărăția Cerurilor”. De ce să ne căim? Pentru că după ce am fost botezați, suntem mereu ispitiți și singura cale de a pune capăt ispitei este să ne pocăim. Dar ce înseamnă exact aceste cuvinte? Ce este pocăința? Ce este Împărăția Cerurilor?

Pentru a înțelege sensul cuvântului *pocăință*, trebuie mai întâi să înțelegem natura opusului pocăinței, motivul pocăinței – *păcatul*.

Păcatul vine la noi în trei etape.

În primul rând, avem un gând, o ispită către rău. În al doilea rând, vorbim cu acel gând și ne imaginăm atracția către el până când devine irezistibil. În al treilea rând, acționăm după acel gând pe care l-am întreținut în mintea noastră. Acestea sunt cele trei etape ale păcatului.

Pocăința are și ea trei etape.

În primul rând, ne înțepă conștiința, avem gândul că ceea ce am făcut este rău. În al doilea rând, ascultăm acea conștiință și o dezvoltăm până când căința devine de neoprit. În al treilea rând, acționăm. Acestea sunt cele trei etape ale pocăinței.

Pocăința atunci nu este doar o idee, un gând, este mai presus de toate o acțiune. Pocăința este o schimbare a minții care duce la o schimbare practică și vizibilă a modului nostru de viață.

Da, este adevărat, că deseori se pare că ajungem la spovedanie cu aceleași păcate ca înainte. Da, este adevărat, că adesea se pare că nu facem niciun progres, că, deși am greșit din nou, nu avem lacrimi, nici o pocăință adâncă care să ne facă să ne schimbăm modul de viață. Totuși, asta nu trebuie să însemne că ne pierdem speranța, că disperăm. Asta ar însemna să cădem în altă ispită a diavolului, gândul că nu suntem în stare să ne

Fondator: Prof. Mihai-Ionuț Coană
Telefon: 0770/271.435 E-mail: mihai.coana@hotmail.com
Editor: S.C. GENERAL MEDIATECH S.R.L.
ISSN: 2734-7206; ISSN-L: 2734-7206; ISSN online: 2734-7214

Redacția:

- Prof. Mihai-Ionuț Coană
- Pr. Marius-Olivian Tănăsie
- Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu
- Pr. Daniel Budeanu
- Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu
- Dumitra Groza – corectură
- Monica și Radu Buțu
- Mihai Șomănescu
- Tiberiu Grigoriu – DTP

Redacția are dreptul luării deciziei de publicare și stabilirii datei și formei de apariție, integrale sau parțiale, după caz, a materialelor primite spre publicare.

Responsabilitatea pentru textele publicate revine în exclusivitate autorilor. De asemenea, trebuie respectată legea dreptului de autor. (Legea 8/1996)

Revista este disponibilă și pe site-ul: www.caleaortodoxa.com

Tipar: Tipografia Universității „Constantin Brâncuși”,
telefon 0253/214.307, int. 415

pocăim și că toate eforturile noastre sunt zadarnice. Doar venirea la mărturisire și a spune că suntem slabi, că am greșit din nou, că pocăința noastră este lipsită de profunzime, este un act de pocăință în sine. După cum spune Evanghelia, trebuie să iertăm până la șaptezeci de ori câte șapte. Mai mult decât atât, prin pocăința continuă și hotărârea de a ne îndrepta, în cele din urmă, adâncimea pocăinței și lacrimile vor veni la noi.

Dacă aceasta este pocăința, ce este atunci *Împărăția Cerurilor*?

În primul rând, *Împărăția Cerurilor* a fost Însuși Hristos, Care a rostit aceste cuvinte oamenilor din acea vreme, în fața cărora El a stat. *Împărăția Cerurilor* era într-adevăr aproape, pentru că El stătea înaintea lor.

În al doilea rând, *Împărăția Cerurilor* este la îndemână într-un alt sens și stă în fața noastră aici și acum. *Împărăția Cerurilor* este aici și acum, dar depinde de dorința noastră de a-L accepta pe Hristos și Sfințenia Sa, Mila și Harul. Chiar în acest moment, fiecare dintre noi este de fapt capabil să-L întâlnească pe Dumnezeu și să intre în bucuria Sa veșnică, dar numai dacă dorim să facem acest lucru prin pocăință profundă. Bucuria *Împărăției Cerurilor*, pur și simplu starea de mulțumire cu Dumnezeu, bunăstarea noastră, este deschisă tuturor celor care doresc să-L accepte pe Hristos, Cuvântul lui Dumnezeu.

Da, este adevărat că bunăstarea noastră depinde într-o oarecare măsură de faptul că avem un loc de muncă,

un acoperiș deasupra capului, destui bani pentru a ne plăti drumul prin lume. Dar niciunul dintre aceste lucruri nu este absolut esențial, pentru că există oameni care au toate aceste lucruri, dar sunt încă nefericiți, nu au *Împărăția Cerurilor*. Și sunt oameni care nu au nimic din aceste lucruri și totuși sunt fericiți, au *Împărăția Cerurilor*.

Acest lucru îmi amintește de vedetele de film care se căsătoresc și apoi divorțează, se recăsătoresc și redivorțează și fac asta de șase sau șapte ori și de fiecare dată îl învinuiesc pe celălalt pentru divorț. De fapt, vedetele de film sunt cei care poartă problema în sinea lor, în egoismul și împietrirea inimii.

Îmi amintește de cineva care merge din țară în țară și din loc de muncă în loc de muncă, dând vina pentru fiecare deznădăcinare pe ceilalți. De fapt problema este purtată în valiză, problema este cu instabilitatea persoanei, incapacitatea ei de a se înțelege cu ceilalți, nu este în circumstanțele externe.

De asemenea, îmi amintește și de vechea poveste populară despre fericire, care spune așa: „A fost odată un rege care era foarte trist. Consilierii lui i-au spus că ar trebui să trimită servitori să găsească pe cineva care să fie complet fericit, să-i ia cămașa din spate și să o îmbrace.

Atunci regele ar fi complet fericit. Așa că regele și-a trimis slujitorii și ei au cercetat în sus și în jos *Împărăția*. În cele din urmă, unul dintre servitorii regali a găsit un bărbat care era complet fericit. Servitorul s-a întors la rege cu vestea bună. Regele a întrebat nerăbdător: „Dar unde este atunci cămașa bărbatului”? „Din păcate”, a răspuns servitorul, „acest om care era cu totul fericit era atât de sărac încât nu avea cămașă”.

Cu alte cuvinte, prezența *Împărăției Cerurilor* depinde în cele din urmă nu de circumstanțele noastre exterioare, ci de noi înșine, de dispozițiile noastre interioare, de capacitatea noastră de pocăință. Într-adevăr, numai dacă ne pocăim, *Împărăția Cerurilor* este la îndemână.

Dumnezeu să ne dea dorința pentru acea pocăință sinceră, din inimă! Amin.

Pr. Alin Constantin Nicola

(predică la Duminică după Botezul Domnului,
Sf. Ev. Matei 4, 12-17, 12 ianuarie)

Sursă foto: doxologia.ro

Cei zece leproși

Astăzi, pericopa evanghelică din Luca 17, 12-19 ne relatează despre vindecarea celor zece leproși în timp ce Domnul predica în Galileea, de-a lungul graniței dintre Samaria și Galileea.

După cum spune Evanghelia, zece leproși s-au apropiat de Iisus, iar El le-a spus: „Duceți-vă și arătați-vă preoților în Templu”. Conform tradiției și obiceiurilor iudaice din acea vreme, leproșii trebuiau să se prezinte preoților pentru a se verifica dacă într-adevăr erau vindecați de această boală. Pe măsură ce călătoreau spre Templu, cei zece au fost vindecați în mod miraculos, dar doar unul dintre foștii leproși s-a întors la Domnul pentru a-l mulțumi.

Într-adevăr, leproșii aveau nevoie de vindecarea fizică a acestei boli groaznice, dar prin nerecunoștința lor au arătat că au nevoie și de vindecare spirituală. Adesea, oamenii sunt preocupați sau fixați pe nevoia lor de a-și vindeca infirmitățile fizice, dar își neglijează și vindecarea spirituală. Suntem întotdeauna pregătiți să ne înfruntăm neputințele fizice, luând măsuri de precauție suplimentare și remedii medicale, dar nu suntem pregătiți și nici măcar nu dorim să căutăm vindecarea urii, a mâniei, a tristeții, a lăcomiei, a golului din noi și a egoismului nostru. Pentru aceste boli sau neputințe spirituale, pur și simplu continuăm ca întotdeauna, perpetuându-le și chiar amplificându-le, indiferent de modul în care ne afectează de fapt viața, și mai ales sufletele noastre.

Prejudiciile spirituale pe care ni le provocăm unul altuia, cruzimea sufletească, respingerea emoțională, mândria, egoismul, favoritismul, neîncrederea, acțiunile rele și răutăcioase și răceala sunt la fel, dacă nu mai dureroase și întortocheate decât gripa, afecțiunile cardiace, pneumonia, bolile grave etc., asupra noastră sau asupra celor cărora le îndreptăm.

Adesea, uităm cât de devastatoare se pot combina aceste rele una cu alta, provocându-ne fiecăruia un mare rău, disperare și pagubă. Când ne vom trezi din săvârșirea acestor fărădelegi împotriva unui

frate, surori, mame, tată, prieten sau vecin? Amintiți-vă de strigătul îndurerat al Sfântului Pavel când a spus: „Om nenorocit ce sunt! Cine mă va izbăvi de trupul morții acesteia (moartea spirituală-n.n.)?” (Romani 7,24).

Această pericopă biblică ne roagă să examinăm bunăstarea sufletului nostru, precum și sănătatea trupească. Practic, ne îndeamnă să înțelegem că Dumnezeu este Cel care ne reînnoiește interiorul prin reînnoirea spirituală. Trebuie să ținem cont în mod constant de viața noastră spirituală și să căutăm vindecarea necesară de la Dumnezeu Atotputernic. Vechea noastră viață trebuie pusă în moarte pentru a primi înnoirea spirituală, altfel vom continua să mergem în felul „vechilor treburî”, fără să înfruntăm niciodată pe ceea ce ne poate răni.

Așa că, în timp ce ne continuăm călătoria către Postul Sf. Paști, să ne uităm în noi înșine și să luăm în considerare bolile noastre spirituale care pot provoca durere și devastare sufletului nostru. Amin.

Pr. Marius-Olivian Tănăsie

(predică la Duminica a XXIX-a după Rusalii,
Sf. Ev. Luca 17, 12-19, 19 ianuarie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Poezie creștină

Sfântul Ierarh Iosif cel Milostiv, mitropolitul Moldovei (26 ianuarie)

Dăm slavă lui Dumnezeu,
Pentru că ne-a dăruit
Oameni ce-au fugit de rău
Și care s-au mântuit.

Aproape de zilele noastre,
Un exemplu minunat
Este Sfântul Iosif Naniescu,
Un mitropolit binecuvântat,

Fiul preotului Anania Mihalache
Și-n Basarabia s-a născut,
Iar mama sa Teodosia
În ținutul Soroca a crescut.

În familie minunată,
Lumina zilei a văzut
Pe 15 iulie 1818,
Dar fără tată a crescut.

Rămânând orfan de tată
La o vârstă timpurie, (2 ani)
Mama sa Teodosia,
A devenit monahie.

Ierodiaconul Teofilact,
Credinciosul unchi al său,
La „Mănăstirea Frumoasa” l-a dus,
Spre slujirea lui Dumnezeu.

Ioan doar 10 ani avea,
Și s-a străduit mereu
Să fie supus și ascultător,
Crescând pe lângă unchiul său.

Mai târziu Ioan s-a mutat
În Iași, la o altă Mănăstire
„Sfântul Spiridon”, unde se afla
Un spital pentru îngrijire.

Aici, tânărul s-a deprins
Cu smerenia și ascultarea,
Cu slujirea lui Dumnezeu
Primind binecuvântarea.

Celor aflați în suferință,
Cu bucurie le sluja,
Că văzând a lor nevoi
Cu abnegație îi îngrijea.

La Mănăstirea „Sf. Samuel”
Din Focșani, unde funcționa
Și-aici un spital, Ioan a ajuns
Și bolnavilor se dedica.

Plecând apoi la Buzău,
Îngrescul chip a îmbrăcat
Și marele Episcop Chesarie,
Numele de Iosif i-a dat.

Apoi diacon l-a hirotonit
Și spre învățătură l-a îndrumat
Întâi la Seminarul din Buzău,
Apoi la Academia „Sf. Sava” a plecat.

Aici, la București, limba greacă
Cu profesorul Ioanid a învățat,
Iar de la ieromonahul Macarie,
Cântările bisericești a aprofundat.

Având o voce frumoasă,
Cântări psaltice a alcătuit
Chiar el, că a deprins muzica
Românească de la un dascăl vestit.

Cu titlatura Iosif al Mirelor,
Episcop vicar a fost hirotonit,
(Al Mitropoliei Țării Românești)
Și minunate lucruri a înfăptuit,

Că Sfântului Ierarh Nicolae,
Cu vrednicie i-a urmat,
Încercând să îi ajute pe toți,
Având un suflet bun și curat.

În 1873, Episcop al Argeșului,
Sfântul Iosif a fost ales
Și după încă doar doi ani,
Roade vrednice a cules,

Că Mitropolit al Moldovei,
După doi ani a devenit (1875),
Iar chemarea arhierască,
Cu osârdie a îndeplinit.

Mitropolitul Veniamin
Costache, în vedenie i-a spus
Să termine zidirea Catedralei,
Și Sfântul Iosif s-a supus.

Prin pronie dumnezeiască
Fusese și la începerea lucrărilor,
Pe când era copil la Iași (1826),
Continuând până-la terminarea lor.

Și Seminarul lui Veniamin
Costache de la Socola, l-a mutat
În palatul domnitorului
Și frumos l-a amenajat.

Bisericile „Sf. Nicolae Domnesc”
Și „Sf. Trei Ierarhi” le-a înnoit,
Urmând marelui său înaintaș,
Pe care mult l-a iubit.

De la Mănăstirea „Trei Ierarhi”,
Moaștele Sf. Parascheva le-a mutat
În Catedrala nouă a Mitropoliei,
Văzând cum focul nu le-a afectat.

În raclă nouă din argint
Cu mare evlavie le-a așezat
Și cu credință din suflet,
S-a rugat și li s-a închinat. (1889)

Sfințenia vieții și milostenia
Pe Sfântul Iosif l-au caracterizat,
Pe cei ce i-au fost încredințați
Pe calea mântuirii i-a ghidat.

Cu aceste mari virtuți,
Pe toți, Sfântul Iosif, i-a întrecut,
Chiar și inimile împietrite,
Blânde și credincioase le-a făcut.

Cinstea celor mari a câștigat,
A adunat pe săraci în jurul său,
Pe cei deznădăjduiți i-a ridicat,
Apropiindu-i pe toți de Dumnezeu.

Prin pilda vieții sale curate
Și ca arhieru luminat
De Duhul Sfânt, pe mulți
Spre mântuire a îndreptat.

Având o minte luminată
De dumnezeieștile învățături,
Era un slujitor bun și credincios,
Stăpânind Sfintele Scripturi.

Vestea viețuirii sale îmbunătățite
Până departe a răzbit,
Fiind ales Episcop și Mitropolit
Și cu multă blândețe a păstorit.

Păzitor al turmei duhovnicești
Toți supuși la el au alergat
Și pe cei în nevoi și în necazuri
I-a primit, i-a miluit și i-a mângâiat.

Preasfintei Treimi l s-a arătat,
Un adevărat și smerit slujitor,
Al Maicii Domnului, supus devotat,
Și Tuturor Sfinților cinstitor.

O cunună neveștejită
De fapte bune a devenit,
Hrănit al săracilor
Și tot ce avea a dăruit.

Chiar și rasa de pe el a dat,
Și nimic pentru el nu oprea,
Pe toți săracii i-a ajutat,
Și tot ce primea împărțea.

Ba chiar s-a împrumutat,
Când fără bani rămânea,
De la părintele său duhovnic (Ierotei)
Și la sfârșitul lunii îi restituia.

Prefera ca la alții să se împrumute,
Decât să rămână la săraci dator,
Fiind permanent dispus să ajute
Sărind tuturor în ajutor.

Nu dădea mai puțin niciodată,
Decât costul unei pâini:
„Bani pentru o pâine”, gândea,
Primind ei din ale sale mâini.

Când era încă în putere,
Din chilie cu drag cobora,
Unde îl așteptau peste o sută
De săraci și pe toți îi miluia.

Cu o vorbă bună îi mângâia,
Le împărțea cu bucurie bani,
Pe toți îi binecuvânta
Și pe cei bolnavi și pe sărmani.

Veneau la el ca la un părinte
Și necazurile îi spuneau:
Săraci, văduve, elevi, studenți
Și ajutorul îi cereau.

Nimeni nu pleca întristat
Și tot ce avea, el împărțea,
Cu multă bucurie a ajutat
Și de toți se milostivea.

Avea o bucurie mare,
Când tinerii carte învățau,
Le trimitea bani pentru întreținere,
Fericit că mintea își luminau.

În țară, chiar și în străinătate
Pe studenți cu bucurie îi ajuta,
Le cerea situația școlară
Și ca să învețe îi încuraja.

A fost câțiva ani profesor
Și cu bucurie s-a dedicat
Însușirii dumnezeieștilor
Scripturi și pe elevi i-a învățat.

Când puterile l-au lăsat
Și trupul a îmbătrânit
De le balcon bani le-a dat
Și în credință i-a întărit.

De năvălirile necredinței,
Turma duhovnicească și-a păzit,
Atât pe preoți cât și pe supuși,
De tulburări i-a ferit.

Nimeni nu ar fi îndrăznit
Să i se împotrivească,
Pentru virtuțile de negrăit
Și pentru viața sa îngerească,

Că avea o viață sfântă,
Plăcută lui Dumnezeu,
Trăită în post și rugăciune,
Mânca puțin și citea mereu.

În toate era cumpătat,
Cu măsură timpul drămuia,
Mare osârdie pentru cele sfinte
Avea și mântuirea-și pregătea.

Cu deosebită bucurie
Dumnezeiasca Liturghie săvârșea,
Fiind mereu cu ochii-n lacrimi
Și atât de frumos predica!

Cunoștea bine Sfânta Scriptură
Și pe credincioși îi învăța,
Că din Sfânta Carte cunoaște,
Tuturor le mărturisea.

În sinod, la guvern, în eparhie,
Peste tot lumină răspândea,
Având cultură și înțelepciune,
Toată lumea, fascinată, îl asculta.

Veritabilul Mitropolit Iosif,
Mitropolia Moldovei păstorește
Timp de 27 de ani, cu blândețe
Și în toate se străduiește.

Avea sa cea mai mare
Era o bibliotecă bogată
Strânsă cu multă dăruire
Și Academiei Române donată.

Pentru urmași a rămas
Un exemplu greu de imitat,
Cu o activitate duhovnicească,
Teologică și pastorală de neegalat.

Pe 26 ianuarie, 1902,
Mitropolitul Iosif la Domnul a plecat
Și în lăcașurile cerești,
Cu bucurie s-a mutat.

A fost plâns de toată lumea
Că de toți a fost iubit,
Preoți, săraci, elevi, studenți
Și „Iosif cel Milostiv” a fost numit.

Încă din viață a fost numit „Sfânt”
Și-a fost iubit și respectat,
Sfântul Sinod al B.O.R (5-6 oct. 2007),
Pe Sfântul Iosif l-a canonizat.

Să-l rugăm și noi cu stăruință,
Pentru români să mijlocească,
Să se roage pentru noi cu bunăvoință,
Ca Domnul să ne mântuiască.

Îl prăznuim pe 26 ianuarie,
An de an cât vom trăi
Și cu deosebită evlavie,
Cu credință îl vom cinsti.

Dumitra Groza

(26 ianuarie 2024)

Sursă foto: doxologia.ro

Poezii de Radu Cârstoiu

Iubire dai, iubire ai

Îți spun acum, creștine drag,
Din al păcatelor șirag,
Să nu ajungi la mântuire
E tocmai lipsa de iubire.

Tu dăruiești că ești bogat
Și Dumnezeu prea mult ți-a dat
Și-o faci jucându-ți falsul rol,
Iar sufletul ți-e sterp și gol.

În calea strâmtă către rai
Iubire dai, iubire ai !
Sub chipul semenului tău
Se ascunde Bunul Dumnezeu.

Să-alegi vreunul n-ai să poți
Căci chipul Domnului e-n toți.
Îndură deci, că-n fiecare
E poate ultima-ncercare.

Iar cel ce-ți face ție rău
E cel trimis de Dumnezeu,
Ca în cărarea ta cea dreaptă
Spre cer să poți urca o treaptă.

Ce-i bun nu ține pentru tine,
Nu e prea mult când faci un bine.
În dar primind, în dar să dai,
Să urci o treaptă către rai.

De îl primești pe Dumnezeu
În casa sufletului tău,
Nu rămâne orb și mut
Aproapele de s-a pierdut.

Și cu blândețe, ori răspăr,
Să îl întorci la adevăr,
Că din păcate multe-ți scad
De scoți un fiu pierdut din iad.

Și pentru toți dușmanii tăi,
Oricât ar fi de cruzi și răi,
Tu să te rogi de îndreptare
Căci Tatăl nu vrea răzbunare.

Iar dacă sunt ei în derivă,
O mântuire colectivă,
E nestematul giuvaier
Și bucurie mare-n cer.

Fratelui ce ți-a greșit
Și pe nedrept te-a prigonit,
Nu-i judeca al lui păcat,
Să treci și tu nejudecat.

Nu te mândri cu al tău har,
Că ești tot ce-ai primit în dar,
Iar raiul întru strălucire
E doar credință și iubire.

Radu Cârstoiu

(02 dec. 2012, Tg-Jiu)

Sursă foto: red-religie.ro

Mântuirea lui Zaheu

„Și a zis către el Iisus: Astăzi s-a făcut mântuire casei aces-teia, pentru că și acesta este fiu al lui Avraam. Căci Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască pe cel pierdut” (Luca 19, 9-10).

Sfânta Evanghelie de astăzi rânduită de Sfânta noastră Bi-serică să se citească în Duminica a 32 după Rusalii ne prezintă întâlnirea Domnului nostru Iisus Hristos cu Zaheu, mai marele vameșilor.

După ce îl vindecase pe orbul care ședea și cerșea la intra-reă în Ierihon, vestea răspândindu-se cu repeziciune, iată că în

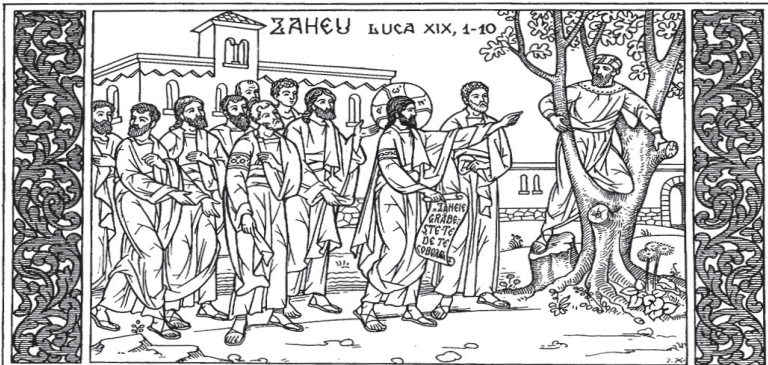
Zaheu încolțește dorința de a-L vedea pe Domnul. Cu toate că era mai marele vameșilor, înrobit cu totul de lăcomie urmărea tot timpul să își mărească averea, manifestându-și oarecum în mod deschis această patimă, totuși iată încolțind în el sămânța mântuirii prin dorința de a-L vedea pe Cel ce a deschis ochii orbului, pe Cel care îi primește la sine pe păcătoși neținând seamă de împotrivirea cărturarilor și fariseilor și pe Cel care le spusese mai marilor iudeilor că vameșii și desfrânații vor merge înaintea lor în împărăția lui Dumnezeu (Matei 21, 31).

Domnul Dumnezeu care cheamă aproape pe cei ce sunt departe și dă lumină sufletească și trupească celor ce sunt în întuneric, Care dorește ca toți oamenii să se mântuiască vine în Ierihon să-i dăruiască și lui Zaheu darurile Sale și să își reverse

bunătaea și asupra lui. Avea de toate și își permitea orice din punct de vedere material, dar nu îl avea pe Dumnezeu și atunci nu avea nimic, nu era mulțumit de sine că-i lipsea binecuvântarea lui Dumnezeu.

Zaheu „căuta să vadă cine este Iisus, dar nu putea de mulțime, pentru că era mic de statură. Și alergând el înainte, s-a suit într-un sicomor ca să-L vadă, căci pe acolo avea să treacă”. Ignorând mulțimea care îi stătea în calea vederii lui Iisus, și părăsind-o se urcă în sicomor, despărțindu-se de cele pământești

casa ta”. Iată că Domnul care îl căuta pe Zaheu se oprește în dreptul sicomorului și se autoinvită în casa lui, și asta nu oricum ci degrabă! Tot astfel ar trebui să răspundă fiecare, degrabă la chemarea pe care ne-o adresează Dumnezeu fiecăruia dintre noi. Ce își dorea Zaheu și ce a primit de la Dumnezeu, gândea că are mare privilegiu să îl vadă pe Domnul Hristos trecând prin apropierea sa, dar Dumnezeu care varsă din belșug harul Său peste Zaheu nu numai că îi arată că și El l-a văzut, ci îi arată că îl știe și că vrea să intre și în casa sa după ce a intrat în inima sa.

care îl țineau rob, se înalță pentru a-l vedea pe Domnul! Nu atât mulțimea de oameni, cât mulțimea de păcate îl împiedicau pe Zaheu să îl vadă pe Domnul. Era mic de statură, dar era mic și duhovnicește, de aceea nu îl putea vedea pe Domnul Hristos decât ridicat de la pământ și înălțat prin sicomor, ca și cum s-ar fi înălțat prin cruce.

„Și când a sosit la locul acela, Iisus, privind în sus, a zis către el: Zahee, coboară-te degrabă, căci astăzi trebuie să rămân în

Copleșit de bunătaea Mântuitorului, care trece peste prejudecățile și împotrivirile mulțimilor care îl condamnau că a intrat în casa lui Zaheu îi spune Mântuitorului: Iată, jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor și, dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit.

Zaheu trebuie laudat pentru că averile nu l-au ținut departe de ușa împărătească, de aceea putem înțelege că bogăția nu este un obstacol în calea mântuirii, dacă știm să renunțăm la ele pentru mântuirea noastră.

„Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, pentru că și acesta este fiu al lui Avraam. Căci Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască pe cel pierdut”. Datorită păcatului cu toții eram pierduți, întreaga omenire stătea sub puterea păcatului, de aceea Fiul lui Dumnezeu S-a făcut Om, singurul fără de păcat, ca pe toți să-i mântuiască din păcat! Și aceasta nu ieri sau mâine, ci astăzi este timpul mântuirii!

Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu

(predică la Duminica XXII-a după Rusalii, a lui Zaheu Vameșul, Sf. Ev. Luca 19, 1-10, 26 ianuarie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Traduceri din Sfinții Părinți

Sfântul Grigorie cel Mare – Omilia a VI-a¹

Rostită către popor în Basilica Sfinților Marcellin și Petru².

Matei 11, 2-10 (Mărturia dată lui Ioan de către Iisus)

Text comentat: În vremea aceea auzind Ioan în închisoare despre faptele lui Hristos, și trimițând pe doi dintre ucenicii săi, au zis Lui: Tu ești Cel ce vine, sau să așteptăm pe altul? Și Iisus, răspunzând, le-a zis: Mergeți și spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți: Orbii își capătă vederea și schiopii umblă, leproșii se curățesc și surzii aud, morții înviază și săracilor li se bine-vestește. Și fericit este acela care nu se va sminti întru Mine. După plecarea acestora, Iisus a început să vorbească mulțimilor despre Ioan: Ce-ați ieșit să vedeți în pustie? Au trestie clătinată de vânt? Dar de ce ați ieșit? Să vedeți un om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă haine moi sunt în casele regilor. Atunci, de ce-ați ieșit? Să vedeți un proroc? Da, zic vouă, și mai mult decât un proroc. Că el este acela despre care s-a scris: „Iată, Eu trimit înaintea feței Tale pe îngerul Meu, care va pregăti calea Ta, înaintea Ta”³.

1. Trebuie să ne întrebăm, preaiubiți frați, despre Ioan prorocul, și mai mult decât un proroc (cf. Matei 11, 9), care l-a arătat pe Domnul venind la botezul Iordanului, spunând: „Iată Mielul lui Dumnezeu, iată Cel ce ridică păcatul lumii” (Ioan 1, 29); care, având în vedere atât umilința sa, cât și puterea dumnezeirii Sale, spune: „Cel ce este de pe pământ, de pe pământ mărturisește; Cel ce vine din cer este deasupra tuturor” (Ioan 3, 31);

de ce, fiind pus în închisoare, trimițând pe ucenicii săi, întreabă: „Tu ești Cel ce vine, sau să așteptăm pe altul?” (Matei 11, 3), ca și cum n-ar ști pe cine a arătat, și dacă el însuși nu știe că este Cel pe care, profețind, botezând și arătând, l-a proclamat. Dar această întrebare se rezolvă mai repede dacă se cântărește timpul și ordinea evenimentului. Căci, stând la malul Iordanului, a afirmat că El este Mântuitorul lumii; fiind aruncat însă în

¹ Traducere din limba latină sa efectuat după ediția GRÉGOIRE LE GRAND, „Homilia VI”, în *Homélies sur l’Évangile*, Livre I, în *Sources Chrétiennes*, tom. 485, p. 177-191, reproducă de Migne în *Patrologiae Latina*, tom. 76, col. 1095-1099.

² Omilia este datată pe 10 decembrie 590, în Duminica a treia din Postul Nașterii Domnului.

³ Textul scripturistic urmează traducerea după ediția sinodală a Sfintei Scripturi din 2006.

închisoare, întreabă dacă El vine, nu pentru că s-ar îndoi că El este Mântuitorul lumii, ci întreabă, ca să știe dacă Cel ce venise prin Sine în lume, coboară prin Sine și la porțile iadului. Căci pe Cel pe care, alergând înaintea Sa, l-a vestit lumii, pe Acesta, murind, îl premergea și în iad. Așadar, zice: „*Tu ești Cel ce vine, sau să așteptăm pe altul?*” Ca și cum ar spune deschis: După cum ai binevoit să te naști pentru oameni, destăinuie-mi dacă binevoiești să mori și pentru oameni, pentru ca eu, care am fost precursorul nașterii Tale, să devin și precursorul morții Tale și să vestesc iadului că Tu vei veni, pe Acela pe care deja l-am vestit lumii că a venit.

De aceea și Domnul, fiind întrebat, după ce a enumerat minunile puterii Sale, a răspuns imediat cu smerenie despre moartea Sa, zicând: „*Orbii își capătă vederea și șchiopii umblă, leproșii se curățesc și surzii aud, morții înviază și săracilor li se bine-vestește. Și fericit este acela care nu se va sminti întru Mine*” (Matei 11, 5-6). Văzând atâtea semne și atâtea virtuți, nimeni nu s-ar fi putut sminti, ci doar minuna. Dar mintea necredincioșilor a suferit o mare sminteală, când L-au văzut murind chiar și după atâtea minuni. De aceea și Pavel spune: „*Însă noi propovăduim pe Hristos cel răstignit: pentru iudei, sminteală; pentru neamuri, nebulie*” (I. Corinteni 1, 23). Căci oamenilor li s-a părut o nebulie ca Autorul vieții să moară pentru oameni; și de aceea omul s-a smintit de El, de unde ar fi trebuit să devină și mai mult dator. Căci cu atât mai mult trebuie cinstit Dumnezeu de către oameni, cu cât a îndurat și lucruri nedemne pentru oameni. Ce înseamnă, așadar, a spune: „*Fericit este acela care nu se va sminti întru Mine*”, decât a arăta cu glas tare lepădarea de sine și smerenia morții Sale? Ca și cum ar spune deschis: Într-adevăr, fac minuni, dar nu disprețuiesc să îndur lucruri smerite. Așadar, pentru că te urmez murind, oamenii trebuie să se ferească foarte mult să nu disprețuiască moartea în Mine, ei, care venează semnele.

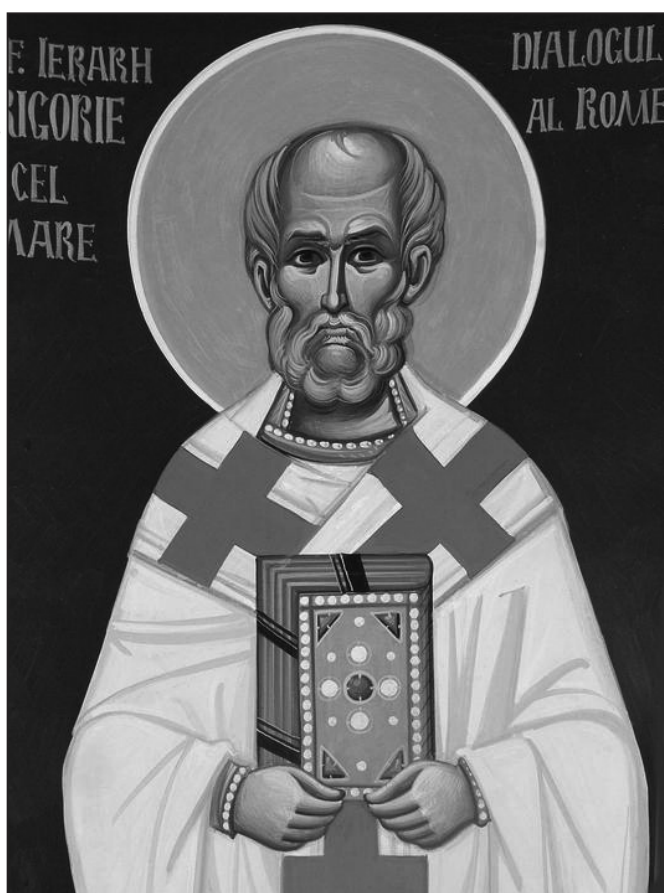
2. Dar, după ce au fost trimiși ucenicii lui Ioan, să ascultăm ce spune el mulțimilor despre Ioan însuși: „*Ce-ați ieșit să vedeți în pustie? Au trestie clătinată de vânt?*” (Luca 3, 7; Matei 11, 7). Ceea ce, evident, a spus nu afirmând, ci negând. Căci trestia, de îndată ce o adiere o atinge, se clatină într-o parte. Și ce altceva este simbolizat prin trestie decât sufletul trupesc? Care, de îndată ce este atins de favoare sau defăimare, se clatină imediat într-o parte sau alta. Căci, dacă din gura omului a suflat adierea favorii, se înveselește, se înalță și se pleacă cu totul ca și cum ar fi spre plăcere. Dar, dacă de acolo izbucnește vântul defăimării, de unde venea adierea laudei, îndată îl clatină ca și cum spre cealaltă parte, spre puterea furiei. Dar Ioan nu era o trestie clătinată de vânt, căci nici o plăcere lingușitoare, nici defăimarea nimănui nu-l făceau aspru de mânie. Nici prosperitatea nu-l ridica, nici adversitatea nu știa să-l încline. Așadar,

Ioan nu era o trestie clătinată de vânt, pe care nicio schimbare a lucrurilor nu-l abătea de la rectitudinea stării sale. Să învățăm așadar, frați preaiubiți, să nu fim o trestie clătinată de vânt; să ne întărim sufletul așezat printre adierile limbilor, să stea neclintită statornicia minții. Nicio defăimare să nu ne provoace la mânie și nicio favoare să nu ne încline spre iertarea unei plăceri inutile. Să nu ne înalțe cele prospere, să nu ne tulbure cele adverse, astfel încât noi, cei care suntem fixați în statornicia credinței, să nu fim nicidecum mișcați de nestatornicia lucrurilor trecătoare.

3. Mai departe, despre exprimarea sa se adaugă: „*Dar de ce ați ieșit? Să vedeți un om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă haine moi sunt în casele regilor*”. Căci Ioan este descris ca fiind îmbrăcat cu haine țesute din păr de cămilă. Și ce înseamnă a spune: „*Iată, cei ce poartă haine moi sunt în casele regilor*”, decât a demonstra cu o sentință clară că nu unui rege ceresc, ci unuia pământesc slujesc cei care, pentru Dumnezeu, fug de suferințele aspre, ci, dedicați doar lucrurilor exterioare, caută moliciunea și plăcerea vieții prezente? Nimeni, așadar, să nu creadă că în preocuparea și studiul hainelor nu există păcat, căci, dacă aceasta nu ar fi o vină, în niciun fel Domnul nu l-ar fi laudat pe Ioan pentru asprimea îmbrăcăminte sale. Dacă aceasta nu ar fi o vină, cu siguranță apostolul Petru, prin epistola sa, nu ar fi îndemnat femeile să se abțină de la dorința de haine scumpe, spunând: „*Nu în haine scumpe*” (I Petru 3, 3; I Timotei 2, 9). Gândiți-vă, așadar, ce vină este pentru bărbați să urmărească acest lucru, de vreme ce păstorul Bisericii s-a îngrijit să oprească și femeilor acest lucru.

4. Deși se spune despre Ioan că nu era îmbrăcat în haine moi, acest lucru poate fi înțeles și printr-o altă semnificație. Căci el nu a fost îmbrăcat în haine moi, deoarece nu a hrănit viața păcătoșilor cu lingușiri, ci i-a muștră cu vigoarea unei invective aspre, spunând: „*Pui de viperă, cine v-a arătat să fugiți de mânia ce va să fie?*” (Luca 3, 7). De unde se și spune prin Solomon: „*Cuvintele celor înțelepți sunt ca boldurile și ca niște cuie înfipte*” (Ecclesiast 12, 11). Într-adevăr, cuvintele înțelepților sunt comparate cu boldurile și cuiele, deoarece nu știu să mângâie greșelile celor vinovați, ci să împungă.

5. „*Ce-ați ieșit să vedeți în pustie? Un proroc? Da, zic vouă, și mai mult decât un proroc*” (cf. Matei 11, 9). Într-adevăr, lucrarea unui proroc este să prezică cele viitoare, nu să le arate. Ioan este, așadar, mai mult decât un proroc, deoarece pe Cel despre care prorocise, venind înaintea lui, îl și arată. Dar, deoarece se neagă că ar fi o trestie clătinată de vânt, deoarece se spune că nu este îmbrăcat în haine moi, deoarece se afirmă că numele de proroc este nepotrivit pentru el, să ascultăm acum ce se poate spune despre el în mod demn. Urmează textul: „*Că el*

este acela despre care s-a scris: „Iată, Eu trimit înaintea feței Tale pe îngerul Meu, care va pregăti calea Ta, înaintea Ta” (Matei 11, 10). Căci ceea ce în greacă se numește „angelus”, în latină se numește „nuntius”. Prin urmare, pe bună dreptate, cel trimis să vestească judecătorul ceresc este numit înger, pentru ca numele să păstreze demnitatea pe care o împlinește prin lucrarea sa. Numele este, într-adevăr, înalt, dar viața nu este mai prejos decât numele.

6. O, frați preaiubiți, fie ca noi să nu spunem, spre judecata noastră, că toți cei care sunt socotiți sub numele de preoți sunt numiți îngeri, după cum mărturisește profetul, care spune: „Căci buzele preotului vor păzi știința și din gura lui se va cere învățătura, căci el este solul Domnului Savaot” (Maleahi 2, 7). Dar și voi, dacă vreți, puteți merita această înălțime a numelui. Căci fiecare dintre voi, în măsura în care este capabil, în măsura în care a primit harul inspirației divine, dacă pe aproapele îl cheamă înapoi de la răutate, dacă se îngrijește să îndemne la fapte bune, dacă împărăția veșnică sau pedeapsa celui ce greșește o vestește, când folosește cuvintele sfintei vestiri, cu adevărat devine un înger. Și nimeni să nu spună: Nu sunt în stare să avertizez, nu sunt vrednic să îndemn. Arată cât poți, ca să nu fii pedepsit cu chinuri pentru ceea ce ai primit și ai păstrat cu rea-voință. Căci nici cel care a primit doar un talant nu a făcut altceva decât să-l ascundă mai degrabă decât să-l cheltuiască (cf. Matei 25, 18).

Și știm că în tabernacol⁴ nu numai cupe, ci, la porunca Domnului, s-au făcut și pahare (cf. Exod 25, 29; 27, 16). Căci, prin cupe este semnificată doctrina îmbelsugată, iar prin pahare, dimpotrivă, este desemnată știința mică și limitată. Unul, plin de doctrina adevărului, îmbată mințile ascultătorilor. Prin urmare, atunci când vorbește, cu siguranță oferă o cupă. Altul nu este în stare să exprime pe deplin ceea ce simte, dar pentru că oricum vestește aceasta, oferă cu siguranță un gust prin pahar. Așadar, fiind puși în tabernacolul lui Dumnezeu, adică în Sfânta

Biserică, dacă prin înțelepciunea doctrinei nu puteți nicicum să slujiți cu cupe, oferiți aproapei vostru, în măsura în care vă este suficient prin harul divin, pahare de cuvinte bune.

În măsura în care considerați că ați progresat [în credință], trageți și pe alții împreună cu voi, dorind să aveți tovarăși pe calea lui Dumnezeu. Dacă vreunul dintre voi, fraților, merge la piață sau poate la baie, să invite pe cel pe care îl consideră că stă degeaba să vină cu el. Așadar, însăși acțiunea voastră pământească să vi se potrivească și, dacă tindeți către Dumnezeu, aveți grijă să nu mergeți singuri la El. Căci de aceea este scris: „Cel ce aude să zică: *Vino!*” (Apocalipsa 22, 17); pentru ca cel care a primit deja în inimă glasul iubirii cerești, să redea și celor apropiați glasul îndemnului. Și poate nu are pâine, ca să ofere milostenie celui nevoiaș; dar are ceva mai mare pe care-l poate dărui, și anume cuvântul. Căci mai mult este să refaci mintea care va trăi veșnic cu hrana cuvântului, decât să sature pânțele trupului muritor cu pâine pământească. Așadar, fraților, nu refuzați aproapei vostru milostenia cuvântului.

Vă îndemn, împreună cu mine, să ne abținem de la vorba deșartă și să evităm să vorbim fără folos. Să ne străduim din răsuferință să stăpânim limba, astfel încât cuvintele noastre să nu se risipească în vânt, căci judecătorul a zis: „Vă spun că pentru orice cuvânt deșert pe care-l vor rosti, oamenii vor da socoteală în ziua judecății” (Matei 12, 36). Căci cuvânt deșert este acela care este lipsit fie de folosul dreptății, fie de rațiunea unei necesități juste. Așadar, transformați discuțiile deșerte în preocupare pentru edificare: gândiți-vă cât de repede trece timpul acestei vieți; fiți atenți cât de sever vine Judecătorul. Puneți-l pe Acesta înaintea ochilor inimii voastre: întipăriți-l în mințile celor apropiați vouă; astfel încât, în măsura în care vă stau puterile, dacă nu neglijați să-L vestiți, să fiți vrednici să fiți chemați de El împreună cu Ioan.

Rubrică realizată de **Pr. Daniel Budeanu**
Sursă foto: doxologia.ro

⁴ În traducerea latină a **Bibliei Vulgata**, termenul *tabernacolo* a fost folosit pentru a desemna cortul adunării, confecționat de evrei în timpul Exodului, ca Dumnezeu să locuiască în mijlocul lor.

Sf. Trei Ierarhi

Azi, îi cinștim împreună pe Sf. Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur. Fiecare dintre acesta e cinștit în mod separat pe parcursul anului (Vasile pe 1 ianuarie, Grigorie pe 25 și Ioan pe 13 noiembrie). Tot azi, facultățile de teologie ortodoxă din țară își prăznuiesc ocrotitorii. Aceștia reprezintă modele demne de urmat pentru fiecare dintre noi. Atunci când sfinții sunt numiți „Mare, Teologul, Gură de Aur”, spune foarte multe despre viețuirea lor. Aceștia au trăit în veacul al IV-lea. Secolul acela e considerat ca fiind de aur pentru biserica noastră. Atunci au avut loc primele două sinoade ecumenice și a fost alcătuit Crezul. Sf. Grigorie Teologul mai e cunoscut ca Grigorie de Nazianz. Atunci când auzim de Sf. Ioan Gură de Aur ne gândim la cel mai mare predicator. Sf. Vasile cel Mare, Grigorie și Ioan, ne-au lăsat opere valoroase. După ce a fost hirotonit preot, Sf. Vasile ajunge episcop în Cezareea Capadociei. Deși, a trăit mai puțin de 50 de ani, totuși, viața sa a fost una deosebită.

El și-a împărțit averea săracilor. A înființat instituții cu caracter social: orfeline, școli, etc. Atunci când auzim de „Vasiliada”, această denumire provine de la Sf. Vasile cel Mare. În scrierile sale, a apărut credința împotriva ereticilor: Arie, Eumeniu și Apolinarie.

Dintre scrierile sale, amintim: „Contra lui Eumenius”, „Învățăături morale”, „Omiliile la Hexaimeron” (cele șase zile ale creației), „Omiliile la Psalmi” etc. Din fericire, sunt numeroase opere care au fost traduse în limba română. Acesta a murit pe 1 ianuarie. El e prăznuit în această zi când are loc și Tăierea împrejur a Domnului. De la el, ne-au rămas și moștile sale.

Educația creștină a primit-o de la mama sa Emilia, și de la bunica sa, Macrina. A mai fost numit „brațul care lucrează”. Sf. Grigorie a primit educația ortodoxă de la mama sa, Nona. Tatăl său a fost episcop. Se numea tot Grigorie. A studiat la Constantinopol, Atena și Alexandria. A fost coleg cu Sf. Vasile. Apoi, au devenit prieteni. A fost făcut preot fără voia sa. Din smerenie, se considera nevrednic pentru a fi preot. Menționează acest lucru în lucra-

rea „Despre fugă”. A fost arhiepiscop al Constantinopolului. A lăsat ca scrieri: Cuvântări, Poeme și Scrisori. Sf. Ioan s-a născut în Antiohia. Mama sa, Antuza, a rămas la 20 de ani văduvă. Se retrage în singurătate în munți și în peșteră timp de câțiva

ani. A fost hirotonit diacon. A scris lucrarea „Despre preoție”. A ajuns preot. A fost predicator la Constantinopol. A devenit patriarh. De la el, ne-au rămas nu mai puțin de 800 de Omilii. Acestea sunt explicări la textele scripturistice care se citesc duminica (Apostol și Sf. Evanghelie): A tâlcuit și epistolele din Noul Testament, dar și cărțile din Vechiul Testament. A fost exilat. A murit pe 14 septembrie.

Dar pentru că în acea zi, se prăznuiește Înălțarea Sf. Cruci, cinstirea sa a fost mutată în altă zi. Ultimele sale cuvinte au fost: „Slavă lui Dumnezeu, pentru toate”. Sf. sale moaște au fost aduse la biserica Sf. Apostoli. Sf. Liturghie pe care a scris-o acesta e săvârșită cel mai des pe parcursul anului. Sf. Liturghia a Sf. Vasile cel Mare se săvârșește în duminicile din Postul Mare (exceptând Duminica Floriilor). Această mai e săvârșită și în ziua prăznuirii acestuia. De asemenea, în Săptămâna Mare, joia și sâmbătă, și în ajunul Crăciunului și a Bobotezei, tot Sf. Liturghie a Sf. Vasile e săvârșită. Despre acești sfinți, multe se pot spune. Dar, oare cât facem din cât au făcut ei? Evident că acum nu putem să fim toți preoți. E greu ca să mai reușească să scrie asemenea opere precum au scris acești sfinți ierarhi. Nu e ușor să-i

înveți pe oameni cuvântul lui Dumnezeu. Dar, măcar să încercăm să le citim operele. E drept că sunt numeroase. Poate că nu putem să rostim cuvântări ca Sf. Ioan. Doar că putem să fim buni cu ceilalți. Iar, despre măreția Sf. Grigorie, se poate spune că mai sunt, în afară de el, doar doi sfinți care poartă apelativul de „teolog”. E vorba despre Sfântul Ioan Teologul (Evanghelistul) și de Sfântul Simeon Noul Teolog. Termenul de „teolog” vine de la „teo”, care înseamnă Dumnezeu, și de la „logos” care înseamnă „știință” sau „cuvânt” (cum e termenul de biologie, știința despre viața sau filologie etc.). Cât de milostiv a putut să fie Sf. Vasile. Din păcate, suntem departe de milostenia sa. Nu zice nimeni să nu strângem. Atunci când ai familie, e normal să-i oferi tot ce are nevoie. Însă, una e a te îngriji de cele necesare vieții, și alta e să devii egoist. Nu doar de Crăciun și de Paște trebuie să fim mai buni cu ceilalți. Să nu devenim cumva farisei.

Oare ne-am întrebat cât de mult împlinim din ceea ce auzim că se predică la biserică? Nu contează atât de mult datele istorice sau geografice. Și ceea ce e important cu adevărat e să devenim oameni buni. Dar, pentru a face acest lucru, trebuie să fim smeriți. Să se considere un sfânt că e nevrednic pentru a deveni preot? De fapt, e simplu a te considera vrednic de ceva. Doar că una e a te considera vrednic și alta e a fi vrednic. De fapt, teologul nu e neapărat cel care vorbește despre Dumnezeu. Mult mai important e să ne rugăm la Dumnezeu. Însă, nu trebuie să ne rugăm doar pentru noi. Rugăciunea noastră trebuie să fie și pentru ceilalți. Nu ne cere nimeni să devenim sfinți. Dar, să fim buni cu ceilalți e obligatoriu. Se spune că Sfinții Grigorie și Vasile știau doar două drumuri: facultatea și biserica. Vedem că aceștia aveau timp și pentru latura spirituală, dar și pentru partea intelectuală. Credința înseamnă și cunoaștere.

Despre Sfântul Ioan se spune că atunci când a murit, oamenii au zis că „mai bine n-ar mai răsări soarele, decât să tacă gura lui Ioan”. Să profităm de faptul că avem acces la operele acestor autori, și apoi, e ușor, dar greșit, să citim Sf. Scriptură, dar s-o interpretăm fiecare cum crede, cum fac alte confesiuni. De aceea, Sfântul Ioan a scris atât de multe comentarii la textele scripturistice. Să profităm și de tehnologia modernă. Avem acces la multe cărți în format electronic. Nu internetul e rău, ci modul de utilizare poate să fie unul rău. Depinde doar de noi ce alegem. Evident că nu trebuie să neglijăm mersul la Sfânta Liturghie. Însă, esența nu e doar aceea de a participa. Bine ar fi să ne și împărțășim. Normal că mai întâi trebuie să ne spovedim și să nu mâncăm nimic în acea dimineață. Dar, nu trebuie doar în post să ne împărțășim. Sau doar cum a început să devină un obicei să ne grijim doar de Crăciun și

de Paște. Sau de multe ori, punem atât de mare accentul pe molifte. Însă, neglijăm Sf. Împărtășanie. Nu zice nimeni să nu participăm la citirea moliftelor. Dar, să nu trecem cu vederea esența credinței noastre. Să încercăm de azi să devenim creștini practicanți cu adevărat. Aproape a trecut o lună din

acest an nou. Să ne străduim mai departe atât cât putem să urmăm exemplul Sf. Trei Ierarhi. Sf. Vasile, Grigorie și Ioan să ne ajute în toate. Amin.

Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu

(reflecție la 30 ianuarie)

Sursă foto: doxologia.ro

Apocalipsa: îndepărtarea vălului (5)

„Fericit este cel ce citește și cei ce ascultă cuvintele proorociei”

(Continuare din nr. anterior)

Ne-am oprit la al patrulea vers al primului capitol. Ultimea dată, am vorbit despre Apocalipsă ca despre Descoperirea lui Iisus Hristos, pe care Dumnezeu i-a dat-o, pentru a le arăta slujitorilor Săi lucruri care trebuie să se întâmple în curând (Apoc. 1,1). Repet că a fost scris pentru că se va întâmpla așa – să nu înțelegem că se va întâmpla așa pentru că a fost prezis. Toate acestea se vor întâmpla, astfel că a fost scrisă o profeție despre asta. Dacă spunem contrariul, se va părea că Dumnezeu este vinovat pentru tot acest rău. S-a dezvăluit că toate aceste evenimente teribile se vor întâmpla, aranjate chiar de oameni, iar ei vor fi responsabili pentru ceea ce se întâmplă. Dumnezeu știe despre asta, astfel a fost făcută profeția.

Hristos a trimis revelația printr-un înger slujitorului Său, Apostolul și Evanghelistul Ioan, care a transmis cuvântul lui Dumnezeu și mărturia lui Iisus Hristos despre ceea ce a văzut și a auzit. „Fericit este cel ce citește și cei ce ascultă cuvintele proorociei și păstrează cele scrise în aceasta! Căci vremea este aproape” (Apoc. 1,3). Am vorbit despre modul în care timpul este aproape - nu este în dimensiunea noastră de timp, pentru că Dumnezeu este dincolo de limitele timpului nostru uman și Se mișcă în dimensiunea Sa divină.

Să trecem la al patrulea verset, unde, după introduce-re, începe să vorbească Apostolul Ioan. Ioan, celor șapte Biserici, care sunt în Asia: Har vouă și pace de la Cel ce este și Cel ce era și Cel ce vine și de la cele șapte duhuri, care sunt înaintea scaunului Lui” (Apoc. 1,4). Acestea sunt bisericile care au fost în Asia Mică. Erau atunci alte biserici, situate în diverse locuri. Aceste șapte biserici, șapte duhuri, șapte ochi – vom vedea în mod constant acest număr șapte – au o semnificație simbolică, care este plenitudine, precum cele șapte zile ale creației. Aceasta înseamnă că cuvintele acestei profeții sunt adresate întregii Biserici din toate epocile. Apostolul Ioan spune că se roagă ca Dumnezeu să-i dea harul și pacea; Dumnezeu care este, și care a fost și care va veni.

Și atunci vor observa, mai ales filologii, că se schimbă ordinea cuvintelor. În loc să spună „Care a fost, Care este și Care vine”, Apostolul schimbă ordinea, deși știa foarte bine greaca, și spune: „Cel ce este, și Cel ce era și Cel ce va veni”, referindu-se la Dumnezeu. Apostolul se roagă ca harul și pacea de la Dumnezeu să poată coborî asupra creștinilor. Harul este darul pe care Dumnezeu l-a dat lumii. Când noi în Biserică spunem „har”, înțelegem că acest cuvânt înseamnă energie, energia necreată a lui Dumnezeu, care se revarsă asupra omului și îl mântuiește. Omul este eliberat prin harul lui Dumnezeu – îl putem interpreta astfel. Omul este eliberat gratuit. Mân-

tuirea noastră ne-a fost dată gratuit; nu am oferit nimic în schimb. Hristos ne-a mântuit gratuit. Și fie ca acest har al eliberării noastre, și energia Duhului Sfânt și pacea lui Dumnezeu să fie cu noi toți!

Pacea este o consecință a venirii harului. Când harul rămâne într-un om, acel om devine pașnic. Nu există pace fără har. Oriunde vezi confuzie, iritare, strigăte, țipe-te, nervi, dezordine, acolo nu există har. Harul nu poate rezista acolo unde nu este pace. Dumnezeu își face să-lășul într-un om pașnic. Dumnezeu nu locuiește într-un om anxios, neliniștit, furios, nervos, posomorât și confuz. Dumnezeu este Dumnezeul păcii și El locuiește în pace. Dumnezeu Se descoperă în pace și prin oameni care au pace în ei înșiși. Când vine harul, prima sa manifestare este pacea și, prin urmare, Hristos spune în mod constant: „Pace vouă”. Când ucenicii Săi L-au întâlnit după Înviere, El a spus: „Pace vouă”. Când Dumnezeu este prezent, noi simțim mai întâi pacea. Când Dumnezeu este absent și energia lui satan este la lucru, atunci simțim tulburări interioare. Sufletul este în frământare, nu este pace în el și nu ne poate mângâia nimic. Acolo unde există confuzie și spaimă, nu există Dumnezeu. Nu mă voi mai opri asupra acestui lucru, dar voi încerca să merg mai departe prin text, pentru că este destul de lung. Cred că va fi interesant pentru voi să vedeți ce este descris în continuare.

„Har vouă și pace de la Cel ce este și Cel ce era și Cel ce vine” (Apoc. 1,4), spune Apostolul. Cel care există, Care exista și care vine. Aceasta este o amintire a Triunității lui Dumnezeu. „Care este” – aceasta ne amintește de Dumnezeu din Vechiul Testament. În Ieșire 3,14, Dumnezeu vorbește cu Moise. După ce l-a trimis să conducă poporul din Egipt, Moise l-a întrebat pe Dumnezeu cum ar trebui să răspundă fiilor lui Israel dacă aceștia întrebă despre numele Lui. „Le voi zice: Dumnezeul părinților voștri m-a trimis la voi... Dar de-mi vor zice: Cum îl cheamă, ce să le spun?” (Ieș. 3, 13). Dumnezeu i-a răspuns lui Moise: EU SUNT CEL CE SUNT [Cel care este/Cel existent] (3, 14).

În ebraică, acest nume este scris cu cele patru caractere YHWH. Evreii nu au pronunțat niciodată acest nume, așa că nu știm cum exact a fost pronunțat numele lui Dumnezeu – probabil „lahve”. Astăzi există Martorii lui Iehova – hiliaști,eretici, care pronunță constant acest nume, care este doar unul dintre numele lui Dumnezeu. În Vechiul Testament, Dumnezeu era numit cu diverse nume: Adonai, Elohim, Savaoth. Yahweh este unul dintre aceste nume. Cu toate acestea, când evreii au văzut acest nume în Vechiul Testament, nu l-au citit niciodată cu voce tare, pentru că îl venerau și se temeau să pronunțe numele lui Dumnezeu. Când vedeau aceste litere, ei spu-

Apocalipsa: îndepărtarea vălului (5)

„Fericit este cel ce citește și cei ce ascultă cuvintele proorociei”

neau în schimb Savaoth, Elohim – unul dintre celelalte nume. Când acest nume a fost tradus în greacă (șaptezeci de traducători evrei înțelepți ai Vechiului Testament l-au tradus din ebraică cu 200 de ani înainte de venirea lui Hristos; nu noi, creștinii, am tradus Vechiul Testament), ei au tradus aceste patru caractere (tetragramă) ca „o On, o Iparhon” [Ființa, Cel ce este]. Aici, Apostolul și Evanghelistul Ioan, folosind această traducere a celor șaptezeci, a scris Numele lui Dumnezeu, amintindu-ne că Acesta este același Dumnezeu din Vechiul Testament, Cel Existent.

Mai departe, zice Sf. Ioan: „Cel ce era”. Același verb este folosit aici ca și în Evanghelie când spune: La început era Cuvântul, și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul (Ioan 1,1, în greacă, același verb *in-era*). Și „Cel ce vine” se referă la Duhul Sfânt. Putem spune că toate acestea se referă la Triunitatea lui Dumnezeu. Dar putem spune, de asemenea, că toate acestea – „este și era și va veni” – se referă la Dumnezeu ca un întreg, deoarece atributele divine sunt comune tuturor Persoanelor.

Deci, Har să vă fie și pace, de la Cel Ce este, Care era și Care va veni (de la Tatăl); și din cele șapte Duhuri Care sunt înaintea tronului Său (de la Duhul Sfânt). Înainte, vorbeam despre șapte Biserici, iar aici vorbim despre șapte duhuri. Acesta este harul Duhului Sfânt. Nu sunt șapte duhuri sfinte, ci însușirile Duhului Sfânt. Profetul Isaia menționează cele șapte însușiri ale Duhului Sfânt – duhul înțelepciunii, duhul înțelegerii, duhul puterii și toate

celelalte. El menționează cele șapte însușiri ale Duhului Sfânt pentru a arăta plinătatea darurilor Duhului Sfânt, găsite înaintea tronului Său; adică avem har și pace de la Duhul Sfânt. Și apoi zice: „Și de la Iisus Hristos”. Vedeți, avem o referire clară la Sfânta Treime: Dumnezeu Tatăl, Duhul Sfânt și Iisus Hristos. Martorii falși ai lui Iehova, hiliaștii, spun că Sfânta Treime nu este niciodată menționată în Scriptură, dar vedem multe locuri în care se vorbește clar despre Sfânta Treime, pentru întărirea Bisericii.

Versetul cinci spune: „Și de la Iisus Hristos, Martorul cel credincios, Cel întâi născut din morți, și Domnul împăraților pământului. Lui, Care ne iubește și ne-a dezlegat pe noi din păcatele noastre, prin sângele Său” (Apoc. 1, 5). Hristos este un Martor credincios; El a mărturisit adevărul înaintea noastră. El ne-a descoperit adevărul despre Dumnezeu, adevărul despre Sfânta Treime, adevărul despre mântuirea omului prin El Însuși. Hristos este un Martor credincios și Întâiul născut dintre morți – Cel care a înviat primul dintre morți și prin Care toți ceilalți morți vor învia. Aceasta dezvăluie credința Bisericii că toți morții vor învia; nu va exista un singur om care să nu se ridice din moarte. Când Hristos va veni în a Doua Sa Venire,

toți vom fi înviați. Toată lumea. Indiferent cine suntem, indiferent unde trăim, indiferent cum murim, toți vom învia, fără excepție. Nu sufletul nostru va fi înviat, pentru că sufletele nu mor – trupurile noastre vor învia. Trupul pe care îl avem acum va fi înviat. Desigur, nu va reînvia ca la bătrânețe sau ca bebeluș, bolnav sau cu dizabilități. Va fi perfect, nevătămat, fără boală sau răni. După cum Hristos a înviat întreg și nevătămat, tot așa vom învia cu toții în Hristos Iisus, în întâiul născut din morți. Prin urmare, noi creștinii nu credem în transmigrarea sufletelor (reîncarnare – n. tr).

Dacă am crede în transmigrarea sufletelor, atunci cum ar putea fi înviați morții? Dacă sunt înviați, atunci în ce trup? În cel pe care îl am acum, sau în cel în care am trăit acum cincizeci, 100 sau 200 de ani? Atunci unicitatea personalității umane s-ar pierde. Omul nu se repetă, nu venim de două ori pe lumea asta și nu am existat mai înainte (nu am „preexistat”). Am apărut în momentul concepției noastre. Când am fost concepuți în pântecele

mamei noastre, atunci a fost creat sufletul nostru. Sufletul nostru nu a existat înainte și nu va trăi mai târziu în alt corp. Toate aceste învățături sunt eretice; Biserica le-a respins pentru că noi credem în învierea din morți prin Isus Hristos, Care este Împăratul împăraților pământului. Hristos este peste toți. Nu există nimeni mai înalt decât Hristos. Nu există nimic care să-L doboare pe Hristos. Hristos este deasupra tuturor și a toate.

Și cei care sunt cu Hristos se găsesc, de asemenea, deasupra tuturor și a toate. Apoi se spune că Hristos este Domnul împăraților pământului, Care ne iubește și Care ne-a spălat de păcatele noastre prin Sângele Său. Așa cum spălăm un copil murdar, pătat, acoperit de murdărie, tot așa și Hristos ne-a spălat și ne-a curățat de păcatele noastre. Cum? Prin Sângele Lui. De aceea, frații mei, când mergem la Dumnezeiasca Liturghie, mergem mai ales să ne împărtășim din Trupul și Sângele lui Hristos spre iertarea păcatelor și viața veșnică. Desigur, după ce ne-am pregătit corespunzător, ne apropiem de Potir pentru a deveni părtași la acest mare eveniment – curățirea noastră. Hristos a fost răstignit și a izbăvit întreaga lume; El a mântuit toată omenirea prin Sângele Său Preasfânt. Și fiecare dintre noi participă la mântuirea noastră personală, pe care Hristos a adus-o pe pământ și ne-a dat-o prin Crucea Sa; participând la Sf. Taine și comunicând cu Hristos, Care ne-a curățit de păcatele noastre.

(Va urma)

IPS Athanasie de Limassol

Sursa: orthochristian.com

Traducere: Prof. Mihai-Ionuț Coană